

SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
DERS İÇERİKLERİ

BİRİNCİ YIL

I. YARIYIL GÜZ DÖNEMİ

SOS 101 - SOSYOLOJİYE GİRİŞ (3T-0U) 3K / AKTS 6 (ZORUNLU) : Sosyolojinin konusu, diğer sosyal bilimlerdeki yeri ve yaşamımızdaki önemi. Sosyolojinin doğuşunu tetikleyen aydınlanma, modernleşme ve sanayileşme süreci. Sosyoloji ile ilgili temel kavramlar ve terimler: toplum, sosyal gerçeklik, sosyal olgu, toplumsal davranış, sosyal sistem, toplumsal yapı, birey, grup, topluluk, kurum, kültür, sosyalleşme, toplumsal bütünleşme ve çözülme, sosyal çatışma, toplumsal tabakalaşma, sosyal kategori ve sosyal sınıf, sosyal değişim, sosyal rol ve statü, değer, norm, sosyal kontrol ve sapma. Sosyolojinin tarihçesi ve başlıca alt dallarının tanıtımı. Türkiye'de sosyolojinin gelişimi. Modern sosyolojinin kurucularının teorilerine karşılaştırmalı ve eleştirel giriş. Sosyolojinin temel yöntemlerinin tanıtımı.

SOS 103 - SOSYAL ANTROPOLOJİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (ZORUNLU): Antropolojinin kapsamı (örn. fiziksel, kültürel ve sosyal antropolojinin farklı nitelikleri), sosyal bilimlerdeki yeri, dünyada ve ülkemizde gelişimi ve araştırma yönteminin tanıtımı. Bilimsel antropolojinin bulguları doğrultusunda “ilkel” veya geleneksel nitelikteki tarihi ve güncel toplumların kültürel açıdan karşılaştırılması. Bu toplumların iktisadi ve siyasi işleyişi; aile ve akrabalık ilişkilerinin niteliği; din ve diğer inanç sistemleri; ritüel, mit ve semboller... Antropoloji ile ilgili başlıca terim ve kavramlarının incelenmesi: kültür, biyolojik ve kültürel evrim, kültürler arası etkileşim, inanç sistemi, töre ve gelenek, siyasi iktidar ve sosyal otorite. Farklılaşmış modern ve geleneksel toplulukların sosyo-ekonomik ve kültürel yönden karşılaştırılması. Modern ve geleneksel toplulukların karşılaşma sürecinde emperyalizm ve oryantalizmin etkileri. Antropolojinin kültürel ve etnik aidiyetlere eleştirel yaklaşımı ve kültür farklılıklarına saygı öğretisi. Sosyal kimlik, etnik aidiyet, akrabalık ve aile, ırk, ırkçılık, ötekilik ve benmerkezcilik olgularının bilimsel antropoloji tarafından sorgulanması.

SOS 105 - PSİKOLOJİYE GİRİŞ (4T-0U) 4K / AKTS 5 (ZORUNLU): Psikolojinin bilim olarak tanıtımı, kısa tarihçesi ve diğer bilimlere (sosyal ve fen bilimlerine) göre yeri. İnsan psikolojisinin nörobiyolojik temeli veya insan fizyolojisinin duyu, duygulara ve davranışa etkisi (duyusal süreçler ve algılama; güdü ve koşullama; bellek, bilinç ve farklı bilinç durumları; çatışma ve stres). Psikoloji biliminin alt disiplinlerinin (örn. gelişim ve öğrenme psikolojisi; kişilik psikolojisi; normal dışı davranış psikolojisi; psikoterapi yöntemleri) ve araştırma metodlarının tanıtımı. Başlıca psikolojik teorilerin karşılaştırmalı tanıtımı (örn. yapısalcılık, işlevselcilik, davranışçılık, gestaltçılık, hümanistçilik).

SOS 107 - FELSEFEYE GİRİŞ I (3T-0U) 3K / AKTS 5 (ZORUNLU): Felsefenin tanımlanması, temel kavramlarının sunulması (varlık, evren; akıl, tefekkür, hikmet, bilgi, sorgulama; değer, ahlak, estetik), felsefi düşünüş ve çözümlemenin başlıca özellikleri. Bu amaca yönelik olarak, felsefeye değişik yaklaşımlar tarihsel süreç içinde incelenecektir. Felsefenin temel konularının çağlara göre ele alınışı ve farklı görüşlerin temsilcileri olan düşünürlerin fikirlerinin incelenmesi. Felsefe tarihinden sunulacak kesitler: (1) İlk çağ: Çin, Mısır, Hint ve Yunan felsefeleri (Sokrates, Eflatun ve Aristo). (2) Orta çağ: Batı (Augustinus ve Thomas Aquinas), İslam (Gazali, İbni Rüşd ve İbni Sina) ve Yahudi (Meymunid) felsefesi.

SOS 109 - İKTİSATA GİRİŞ (3T -0U) 3K / AKTS 5 (ZORUNLU): İktisadın tanımlanması, çalışma alanı ve temel kavramları (amortisman, arz, ekonomik birimler, enflasyon, fiyat, hizmet, ihtiyaç, mal, milli gelir, para, piyasa, talep, tüketim, üretim, üretim faktörleri, yatırım, vs.). İktisadi sorun : sınırsız ihtiyaçlar ve sınırlı kaynaklar denklemi. Ekonomik birimler, üretim ve üretim faktörleri. Piyasa, arz ve talep. Arz, arz eğrisi, talep eğrisi. Arz ve talep esnekliği. Piyasada fiyat oluşumu. Tüketici davranışları ve dengesi. Endüstrinin yapısı : firmanın yapısı, işbölümü, firmaların boyutu, üretimin yapılacağı yerin seçimi. Mili gelir ve milli gelirin oluşumu. Paranın tanımı ve fonksiyonları. Paranın türleri. Paranın değeri, enflasyon ve bankalar. Devlet kesiminin ekonomideki yeri. Devletin ekonomik güçleri. Kamu gelirleri. Üretim ve maliyet : üretim, üretimin maliyeti. Firma dengesi, üretim fonksiyonu. Firmada maliyet analizi. Tam rekabet piyasası: tam rekabet piyasasının özellikleri, tam rekabet piyasasında kısa dönem dengesi, tam rekabet piyasasında uzun dönem endüstri dengesi. Tam rekabet piyasasında firmanın geliri. Firma dengesi. Fayda ve tüketici dengesi : marjinal fayda teorisi, fayda maksimizasyonu ve tüketici dengesi, değer paradoksu, tüketici artığı. Monopol piyasası: monopolün tanımı ve nedenleri, monopolcünün kısa dönem ve uzun dönem dengesi. Monopollü rekabet piyasası : monopollü rekabet piyasasının özellikleri, firma ve endüstri dengesi. Oligopol piyasası : oligopolün tanımı ve koşulları, oligopol piyasasında denge, gizli anlaşmalar ve karteller. Faktör piyasası ve faktör gelirlerinin belirlenmesi : Faktör piyasaları ve faktörlere ödenen gelirin belirlenmesi, faktör gelirleri, gelir dağılımında eşitsizliğin ölçümü. Dış ekonomik ilişkiler. Uluslararası ticarete serbestlik ve koruma. Ödemeler dengesi ve ekonomik politika analizi.

BİL 181 - TEMEL BİLGİSAYAR BİLGİSİ I (1T-1U) 2K / AKTS 1 (ZORUNLU): Temel bilişim kavramları ve bilgisayar nedir? Bilgisayar işletim sistemleri. Bilgisayar programlama mantığı. MS Word yazım önerileri: doküman oluşturma, dosya kaydetme, tablo oluşturma, tablolarla çalışma, sayfa ayarları. MS Excel yazım önerileri: hücrelerle çalışma, veri oluşturma, hücre biçimlendirme ve diğer fonksiyonlar (satır-sütun ekleme, satır-sütun silme, formüle etme). İnternet nedir ? İnternet'e bağlanma. Tarayıcı kullanma ve adrese gitme. İnternet'te arama yöntemleri. E-mail hesabı oluşturma ve kullanma. Dosya indirme ve sık kullanılanlara ekleme. İnternet etiği. Yazıcı kullanma. Bilgisayarın diğer donanımlarını genel olarak tanıma. Verilerin güvenliği. Veriler için Potansiyel Tehlikeler ve Önlemler. Verilerin yedeklenmesi ve sıkıştırılması. Virüsler ve Korunma Yolları. Resim, Video ve Ses Dosyalarının Biçimleri. Ağ Sistemleri ve Ayarları. Setup Ayarları.

İNG 185 – YABANCI DİL I (2T-0U) 2K / AKTS 1 (ZORUNLU): Lise İngilizce programının genel tekrarı. Managing simple, routine exchanges. Directions, signs, notices and instructions. Possessive adjectives. Posters and advertisements. Questions and negatives. Countries and nationalities. Extracting essential information from short recorded passages on everyday objects. Opposite adjectives. Handling simple business in shops, post offices or banks. “What time is it?” Social expressions: I'm sorry, excuse me! Making and responding to invitations, suggestions and apologies. There is/are. How many? Prepositions of place. Discussing what to do in the evening/at the weekend. Giving and receiving information about travel and buyig tickets. Forms, standard letters. Agreeing and disagreeing with others. Ordering a meal. Personal correspondence. Describing events and activities. Describing plans and arrangements. Expressing likes and dislikes. Asking for and giving directions. Describing family and living conditions. Asking for and providing personal information. Relating personal experience. Using simple techniques to start, maintain or end a short conversation. General reviewing of basic English grammar.

AİT 191 - ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ I (2T-0U) 2K / AKTS 1: Osmanlı Devleti'ne genel bir bakış ve Osmanlı Devleti'nin çöküş sebepleri. Avrupa'da modern çağ: sanayi devrimi, Fransız İhtilali, Avrupa uluslarının oluşması ve emperyalizm. Osmanlı Yenileşmesi: Osmanlı Devleti'ni kurtarmaya dönük fikir hareketleri, Şark meselesi ve emperyalist ittifaklar, Yeni Osmanlılar, I. ve II. Meşrutiyet dönemi. I. Dünya Savaşı: I. Dünya savaşı öncesinde Dünya'nın genel durumu ve Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı'nın çıkışı, Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesi, savaştığı cepheler ve Osmanlı Devleti'nin işgali ve paylaşılması. Kurtuluş Savaşı: Mondros mütarekesi ve sonrası, I. ve II. Kongreler, son Osmanlı Mebuslar Meclisi ve Misak-ı Milli, TBMM Dönemi ve Milli Cepheler, Mudanya Ateşkes Antlaşması, Milli Mücadele'nin dış politikası, Lozan Barış Antlaşması. 20. yüzyılda Dünya'yı etkileyen fikir akımları, bunların azınlıklar üzerindeki etkisi ve Ermeni meselesi.

TDİ 195 - TÜRK DİLİ I (2T-0U) 2K / AKTS 1: Dilin tanımı, kazanılması, iletişimdeki yeri. Dil-kültür ilişkisi, Türk dilinin dünya dilleri arasındaki yeri, Türk dilinin gelişimi ve tarihi devreleri. Türk dilinin bugünkü durumu ve yayılma alanları. Türkçe'de sesler ve sınıflandırılması, Türkçe'nin ses özellikleri ve ses bilgisi ile ilgili kurallar, hece bilgisi, Türkçe'nin imlâ kuralları ve uygulaması. Türkçe'nin noktalama işaretleri ve uygulaması. Türkçe'nin yapım ekleri ve uygulaması. Kompozisyonla ilgili genel bilgiler, Kompozisyon yazmada kullanılacak plan ve uygulaması. Türkçede isim ve fiil çekimleri. Zarfların Türkçe'deki kullanılışı. Edatların ve bağlaçların Türkçe'deki kullanışı.

II. YARIYIL BAHAR DÖNEMİ

SOS 102 – SOSYAL BİLİMLERDE TEMEL KAVRAMLAR (3T-0U) 3K / AKTS 5 (ZORUNLU): Kavramsal açıdan toplumsal kurumlar. Sosyoloji tarihinde sosyal kurumların çözümlemesinin yeri. Başlıca sosyolojik teorilerin karşılaştırmalı olarak açıklanması. Sosyal kurum, sosyal yapı, sosyal sistem, kültür, sosyalleşme vb. kavramlarının açıklanması. Sosyal yaşantıdaki temel kurumsal alanlar (örn. ahlak, aile, devlet, din, eğitim, ekonomi, hukuk, iletişim, siyaset) ve bunların belli başlı nitelik, sosyal işlev ve ilkeleri. Kurumlaşmış davranışlar, davranışların kurumsallaşması. Kurumlar arası etkileşim ve kurumsal değişim. Farklılaşma ve sosyal değişim. Günlük yaşam, bireysel sosyal eylem, eylemci için ifade ettiği anlam ve toplumsal kurumlar.

SOS 104 – MANTIK VE SOSYAL BİLİMLER (3T-0U) 3K/ AKTS 5 (ZORUNLU): Ders iki bölümden oluşmaktadır. İlki temel epistemolojik bilgileri; ikincisi ise temel araştırma ve bilimsel yazın ilke ve becerileri sunar. İlk bölüm: Bilginin tanımı ve çeşitleri. İnsan bilgisinin kökeni ve sınırları veya geçerliği. Bilimsel bilginin ve anlayışın nitelikleri ve amaçları. Bilim çeşitleri. Bilimsel yöntem ve çeşitleri. Sosyal bilim araştırmalarının temel özellikleri. Sosyal bilimlerde bilinecek objenin tanımlanması ve özne-obje ilişkisi. Bilimsel ahlak. Temel çıkarım kalıpları: kategorileştirme, benzetme, kıyaslama, soyutlama; tümevarım ve tümdengelim, dedüksiyon; zaman, mekân ve alan kavramları; bilimsel kanun, keşif ve icat kavramları. Bilimsel açıklama; olay, gözlem, olgu; kavram, kuram (teori), paradigma, açıklayıcı model, değişken, deney, gözlem, ölçüm, sayılgı (aksiyom) ve varsayım (hipotez). Hipotezlerin doğrulanması ve bilimsel teorilerin statüleri ve evrimleri. Bu konular (sosyal) bilim tarihinden alınan örnekler doğrultusunda işlenecektir. Bilimsel bilgi kavramının çözümlenmesinde ortaya çıkan başlıca felsefi soruların altı çeşitli örnekler yoluyla çizilecektir (örneğin: fen bilimlerinde ve sosyal bilimlerde farklı kanun anlayışı; sosyal bilimlerde pozitivist ve pozitivist olmayan bilimsel yaklaşımlar). İkinci bölüm: Öğrenciler hazırladıkları ödevleri sunarken uymaları gereken beynelmilel standartlar hakkında bilgilendirilecektir. Bilimsel yazım kuralları. Kaynak

tarama teknikleri ve kaynak belirtilmesi: kaynak araştırılması ve kaynakça oluşturulması. Bilimsel rapor veya metinlerin yapısı, içeriği ve üslubu.

SOS 106 - SOSYAL PSİKOLOJİ (4T-0U) 4K / AKTS 5 (ZORUNLU): Sosyal psikolojinin tanımlaması, tarihi ve diğer sosyal bilimler arasındaki yeri. Sosyal davranışın psikolojik kaynakları. Sosyal psikolojinin yöntemleri ve temel kavramları: sosyalleşme, sosyal etki (ortamsal, kişisel ve kültürel etkenler), sosyal uyum, sosyal konformizm; tutumlar ve davranışlar, tutum değişimleri; liderlik, grup yapısı ve dinamiği, birey ve grup ilişkileri; sosyal değişim ve etkileri; sosyal algı, idrak, inanç, önyargı, değer, bilişsel denge, benlik ve sosyal kimlik.

SOS 108 - SİYASET BİLİMİNE GİRİŞ (3T-0U) 3K / AKTS 4 (ZORUNLU): Siyaset biliminin tanımı, konusu, tarihesi ve sosyal bilimler içindeki yeri. Siyaset biliminin yöntemleri ve başlıca kavramları: siyasal sistem, devlet, siyasi iktidar, kamu yönetimi, siyasal seçkinler ve liderler, demokrasi ve kurumları, siyasi partiler, seçimler, kamuoyu ve baskı grupları. Bu kavramlar günümüz dünyası ve ülkemizden somut örneklerle inceleneceklerdir.

SOS 110 - HUKUKA GİRİŞ (3T- 0U) 3K / AKTS 4 (ZORUNLU): Toplumu düzenleyen kuralların tanımlanması (gelenek, ahlak, din, sosyal normlar, sözlü hukuk). Bu kuralların yazılı hukukla karşılaştırılması. Hak ve hürriyet kavramları, tanımları ve çeşitleri. Hukuk kurallarının tanımlanması, hiyerarşisi (anayasa, kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, kontrat, sözleşme) ve bunların yaptırım gücü. Adalet kavramı. Pozitif hukukun tanımı, toplumsal işlevi, bölümleri, kaynakları ve uygulanması. Hukukun dalları (kamu hukuku ve özel hukuk; anayasa, idare, ceza, medeni, ticaret hukukları). Yargı sistemi ve hukuk kurallarının uygulanması. Modern pozitif hukukun ve yargı sisteminin ülkemizdeki gelişimi.

SOS 112 - FELSEFEYE GİRİŞ II (3T-0U) 3K / AKTS 4 (ZORUNLU): Felsefe tarihinden sunulacak kesitlerin devamı: (3) Yeni çağ: Rönesans ve Reformasyon felsefeleri, Descartes ve Hobbes. (4) Modern çağda, 18. yüzyıl aydınlanma değerlerinin (akıl, adalet ve özgürleşme) ve görüşlerinin oynadıkları tarihsel rol (Hume, Kant, Leibniz, Locke, Rousseau, Spinoza, Voltaire) ve 19. yüzyıl felsefecileri (Hegel, Marx, Mill, Nietzsche). (5) Tanıtılacak çağdaş felsefe ekolleri: Görüngübilim, Yapısalcılık, Varoluşçuluk, Frankfurt Okulu ve Yapıbozumculuk.

İNG 186 – YABANCI DİL II (2T-0U) 2K / AKTS 1 (ZORUNLU): Temel düzeyde İngilizce dilbilgisi ile okuma-anlama, yazma, dinleme-anlama ve konuşma becerilerinin öğretimi. Talking about routines and frequency gerunds It+infinitive. The future tense with will, too and enough, before and after. Have to and has to. Direct and indirect objects. Talking about the past. Talking about non specific amounts. Talking about specific amounts. Countable and uncountable numbers (a/some/any/much/many/alot of/how much/ how many). Few/ a few/ little/ a little^{SEP:SEP}. Linking verbs. Past progressive tense. When and while clauses. Because and so clauses. Nouns used as adjectives. Sequence of adjectives. Making comparisons with better and worse. Making comparisons with adjectives. Comperatives and superlatives. The present progressive tense with future meaning. “Be going to” for future plans. “Will” for the future. Adverbs of manner. Reflexive pronouns. Review of clauses. Can/can't for ability, for permission, for requests and for prohibition. Present continuous tense affirmative, negative, questions. Simple past tense (regular and irregular verbs). Present perfect tense (positive, negative, questions). Present perfect tense time expressions (ever never yet just...). Comparing simple past tense and present perfect tense.

AİT 192 - ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ II (2T-0U) 2K / AKTS 1 (ZORUNLU): Milli Mücadele döneminde siyasi faaliyetler ve antlaşmalar. Siyasi inkılaplar (Saltanatın kaldırılması, Cumhuriyet'in ilanı ve Halifeliğin kaldırılması). Cumhuriyet dönemi hukuk inkılâbı ve yeni hukuk düzeni. Eğitim alanındaki inkılâplar; kültür ve toplumsal alanda gerçekleştirilen inkılâp hareketleri. Ekonomik alanda inkılâplar. Atatürk döneminde kurulan ve TBMM'de temsil edilen siyasi partiler. Aynı dönemdeki siyasal olaylar, demokrasiye geçiş denemeleri. Reformlara karşı iç tepkiler ve muhalefet. Atatürk dönemi Türk dış politikası. Atatürk ilkeleri (Laiklik, Cumhuriyetçilik, İnkılâpçılık, Milliyetçilik, Devletçilik, Halkçılık) ve fikrî temelleri. Atatürk döneminin dünyayı etkileyen diğer ihtilallerle karşılaştırılması.

TDİ 196 - TÜRK DİLİ II (2T-0U) 2K / AKTS 1 (ZORUNLU): Okuduğunu anlama, anladığını yorumlayabilme, yorumladığını yazılı ve sözlü olarak düzgün ifade edebilme. Duygu ve düşüncelerini yazıyla veya sözle doğru ifade edebilme. Yazılı anlatım ve türleri. Kompozisyon yazma ve düzeltme çalışmaları. Sözlü anlatım ve türleri. Sesleri doğru çıkarabilme, vurgu ve tonlamaya dikkat ederek okuyabilme ve şiir okuma çalışmaları. Anlatım tekniklerini kavrama ve uygulayabilme. Anlatım bozuklukları. Bilimsel yazıların hazırlanmasında dikkat edilecek hususlar. Metin çözümlene yöntemlerini kavrama ve uygulayabilme. Dil bilgisi bilme Türkiye Türkçesini doğru kullanabilme. Türkçenin günümüz sorunlarının farkında olma ve bunların çözümü yönünde yorumlar yapabilme.

İKİNCİ YIL

III. YARIYIL GÜZ DÖNEMİ

SOS 201 - KLASİK SOSYOLOJİ TARİHİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (ZORUNLU): Dersin amacı bilimsel sosyolojik düşüncenin gelişimini tarihsel bakışla irdelemektir (19. ve 20. yüzyıl). Sosyolojinin ampirik bilim dalı olarak gelişimini temsil eden öncü teorisyenler, devirlerinin özellikleri, ileri sürdükleri kavramlar, kullandıkları yöntemler ve sosyal bilimlere katkıları açısından birbirleri ile karşılaştırmalı olarak gözden geçirilecektir (örn. Durkheim, Marx, Weber, Simmel, Tönnies, Park, Merton, Parsons, Coser, Dahrendorf, Goffman, Bourdieu). Çalışmaları işlenecek olan teorisyenlerin sosyolojinin temel kavramlarını ifade ediş tarzları ve bunları açıklama şekillerinin altı çizilecektir (örn. modern/geleneksel toplum, sanayi/sanayi öncesi toplum, mekanik/organik dayanışma ve işbölümü, cemiyet/cemaat farklılıkları, akılçılığa; nesnellik, tarihsel maddecilik ve anlayışçı sosyoloji; toplumsal bilinç; sosyal sistem, sosyal yapı, sosyal işlev, sosyal düzen ve anomie; toplumsal hareketlilik; bireysel eylem/toplu eylem).

SOS 203 – NİTEL ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ (2T-1U) 3K / AKTS 6 (ZORUNLU): Sosyal bilimlerde kullanılan başlıca metotlar dünyada ve Türkiye'de yapılan uygulamalı araştırma örnekleri ile sunulacaktır. Saha gözlem çalışmalarının ve araştırma yöntem ve tekniklerinin temel terminolojisi verilecektir. Karşılaştırmalı olarak bilimsel araştırma tipleri, bilimsel araştırma aşamaları. Bir araştırma tasarımının hazırlanışı. Karşılaştırmalı olarak bilimsel araştırma teknikleri: nicel (özellikle anket tekniği) ve nitel (özellikle mülakat, katılımcı gözlem ve söylem çözümlenmesi) teknikler. Her iki yöntem tipinin kavramları, özellikleri, kullanım alanları. Ön araştırma usulleri. Hipotez oluşturma teknikleri; hipotez sınaama teknikleri; gözlem teknikleri, bilimsel araştırma taslağı oluşturma. Anket ve mülakat formu hazırlama teknikleri; anket ve mülakat formlarının uygulanma teknikleri; araştırma sonuçlarının tahlili; araştırmanın yazılması için gerekli temel teknikler; araştırma raporunun

tamamlanması ele alınacaktır. Tanışma ve ders planının oluşturulması. Nitel araştırmanın bilimsel araştırma geleneğindeki yeri ve nitel araştırma planlanması. Araştırma sorularının oluşturulması. Veri toplama yöntemleri: Görüşme, Odak grup, Gözlem, Doküman incelemesi. Veri analizi. Nitel araştırma sonuçlarının kullanılması. Vaka durum incelemesi. Sözlü tarih. Etnografik analiz. Eylem araştırma. Söylem analizi.

SOS 205 - SOSYAL BİLİMLER İÇİN İSTATİSTİK (3T-0U) 3K / AKTS 4 (ZORUNLU): İstatistiğin tanımı, önemi ve günlük hayattaki kullanımı. İstatistiğin sosyolojide kullanım alanları ve amaçları. Veri analiz etme yöntemleri. Veri tipleri, verilerin sınıflandırılması, düzenlenmesi ve analizi: dal-yaprak gösterimleri, nokta grafik gösterimi, sütun grafik gösterimi. Veri modelleri ve frekans dağılımları. Veri özetleme ölçüleri: yer, dağılım, çarpıklık, basıklık ölçüleri. Geometrik ve armonik ortalama. İstatistik metoduyla olayların ölçülmesi (örneklem yöntemi, standart sapma ve varyans analizi, güvenilirlik, korelasyon katsayısı, değişim katsayısı). Olayların sunulması (grafik kullanımı ve tablolar). Olasılığa giriş ve temel kavramlar, şartlı olasılık, bağımlı ve bağımsız olaylar, Baye's teoremi, olasılık dağılımları, kesikli değişmeyen olasılık dağılımları, Bernoulli dağılımı, Poisson dağılımı, Normal dağılım, güven aralığı kestirimi. İstatistiksel örnekleme ve örnek dağılımları, X kare testi, T testi, Hipotez ve hipotez testleri, korelasyon ve regresyon analizi.

SOS 207 - AİLE SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 4 (ZORUNLU): Aile kurumunun toplum içindeki yeri, sosyolojik işlevleri. Tarihte ve bugün, Dünya'da ve Türkiye'de aile türleri ve yaşantısı, akrabalık ilişkileri. Ailenin gelişimi üzerine teorik yaklaşımlar. Aile, akrabalık ve evlilik konularını inceleyen sosyolojik belli başlı teoriler. Eş seçme, evlilik ve evlilikte bağımlılık ilişkisi. Tek eşlilik, çok eşlilik ve evlenme biçimleri. Aile içi otorite yapısı ve işleyişi. Aile içi sosyal roller. Ailede kadının, çocuğun ve yaşlının yeri. Ailede ve toplumda kadın emeğinin sorunları, kadının toplumsal statüsü. Ataerkillik ve eşitlik sorunsalı. Feminizm çeşitleri ve tarihi. Sosyolojik olarak genç, ergenlik ve gençlik kavramları. Farklı toplum ve kültürlerde çocuk(oluk) ve genç(ilk) imgeleri. Toplumsal bir kurgu olarak çocukluk ve gençlik tezi. Modern çocukluk ve gençlik paradigmasının oluşumu. Gençlerin sosyalleşmeleri. Gençlik ve suç, kuşak çatışması, kentte ve köyde gençlik yaşantısı ve sorunları. Aile içi sorunlar, ailenin dağılması, evlilikte problemler ve boşanma. Toplumsal değişme ve ailenin değişen yapısı, işleyişi ve sosyal rolleri. İslamiyet'ten önce ve sonra Türk ailesi. Osmanlı dönemindeki geleneksel aile yapısı. Cumhuriyet dönemi aile yapısı. Türkiye'de ve dünyada aile ve gençlik politikaları; aile planlaması ve doğurganlık sorunsalı. Türkiye'de ve dünyada aile hukuku. Türkiye'de ve Dünya'da sosyolojik aile araştırmalarından örnekler.

SOS 209 – 18. YÜZYIL FELSEFESİ (3T-0U) 3K / AKTS 4 (ZORUNLU): Derste, Aydınlanma felsefesinin temel özellikleri, tarihsel değişim ve dönüşüme katkıları, hangi koşullar altında gerçekleştiği, döneme damgasını vuran J.Locke, Berkeley, D.Hume gibi filozofların düşünceleri ele alınmaktadır

SOS 213 – MANTIK I (3T-0U) 3K / AKTS 4 (ZORUNLU): Ders, mantık nedir? Mantık felsefesi nedir? Akıl yürütme nedir? Akıl yürütme çeşitleri nelerdir? gibi konuları içermektedir. Dersin amacı, klasik mantık ve formel mantık, kavramlar mantığı, önermeler mantığı, çıkarımlar mantığı vb. konularında öğrencileri yetkin kılmaktır.

DDE 201 – DERS DIŞI ETKİNLİKLER I (0T-1U) 0K / AKTS 3 (ZORUNLU): Öğrencilerin üniversite içinde ve dışında, sosyal, bilimsel, kültürel ve sanatsal faaliyetlere katılarak, ders dışı toplumsal ve kültürel gelişmelerine ve onların araştırmacı ve yaratıcı niteliklere

sahip bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlamayı amaçlar. Söz konusu faaliyetlere katılımlar, bir ders olarak değerlendirilir. Tamamen uygulamaya yöneliktir ve öğrenci inisiyatifini ön planda tutar.

IV. YARIYIL BAHAR DÖNEMİ

SOS 202 - MODERN SOSYOLOJİ TARİHİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (ZORUNLU): Dersin amacı 20. yüzyıl sosyolojinin dünyada önde gelen teorisyenleri olarak kabul edilen araştırmacıların eserlerinden alınan metinlerin kıyaslamalı çözümlemesidir (örn. Boudon, Bourdieu, Coser, Dahrendorf, Elias, Elster, Goffman, Luhmann, Merton, Park, Parsons, Touraine, Wallerstein). Metinleri okunacak sosyologlar 20. yüzyılın başlıca sosyolojik paradigmaların (örn. Yapısal-işlevci kuramlar, Etkileşim kuramları, Çatışmacı kuramlar) önemli temsilcilerinden seçilecektir. Dersi başarı ile tamamlayan öğrenciler, eserleri işlenmiş olan sosyologların yaklaşım ve analizlerini kendi içinde ve diğer sosyologlar ile karşılaştırmalı olarak anlamalı ve ifade edebilmeliler ; sosyolojik teorilerin inşa sürecinin tarihsel ve toplumsal süreçlerle nasıl karşı karşıya geldiklerini ve tarihsel değişimin teori ve yöntemlerin geçerliliği üzerinde doğurduğu etkiyi açıklayabilmeliler. Çözömlenen metinlerde, yazarların özellikle toplumun doğası, yapısı, işleyişi ve değişimi ; bireyin tanımı ; birey-toplum, siyaset-toplum, ekonomi-toplum ilişkileri konularında ileri sürmüş oldukları fikirler karşılaştırmalı olarak incelenecek. Öğrenciler işlenen metinler üzerinde kendilerine tanıtılan içerik analizi ve söylem çözümlemesi yöntemleriyle çeşitli alıştırmalar ve çalışmalar yapacaklar.

SOS 204 - İLETİŞİM SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 4 (ZORUNLU): İletişimin Niteliği. İletişim ve öğeleri. İletişim türleri. İletişim ve toplum: Kır ve kent toplumunda iletişim, Sosyolojik model ve yaklaşımlar: Riley /Riley, Sembolik Etkileşimcilik, J.Habermas ve iletişimsel eylem, Göstergebilim. Kitle İletişimin Niteliği. Kitle iletişimi ve Kamuoyu. Kitle iletişimi üzerine yaklaşımlar: Eleştirel kuram-Frankfurt okulu, Suskunluk Sarmalı, Simülasyon ve Jean Baudrillard. Medya Gerçekliği: Medya ve siyasal toplumsallaşma, medya ve ideoloji, medya ve demokrasi, medya ve reklam, medya etiği. Kitle iletişim ve küreselleşme.

SOS 206 – NİCEL ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ (2T-1U) 3K / AKTS 6 (ZORUNLU): Sosyal bilimlerde kullanılan başlıca metotlar dünyada ve Türkiye’de yapılan uygulamalı araştırma örnekleri ile sunulacaktır. Saha gözlem çalışmalarının ve araştırma yöntem ve tekniklerinin temel terminolojisi verilecektir. Karşılaştırmalı olarak bilimsel araştırma tipleri, bilimsel araştırma aşamaları. Bir araştırma tasarınının hazırlanışı. Karşılaştırmalı olarak bilimsel araştırma teknikleri: nicel (özellikle anket tekniği) ve nitel (özellikle mülakat, katılımcı gözlem ve söylem çözümlemesi) teknikler. Her iki yöntem tipinin kavramları, özellikleri, kullanım alanları. Ön araştırma usulleri. Hipotez oluşturma teknikleri; hipotez sınama teknikleri; gözlem teknikleri, bilimsel araştırma taslağı oluşturma. Anket ve mülakat formu hazırlama teknikleri; anket ve mülakat formlarının uygulanma teknikleri; araştırma sonuçlarının tahlili; araştırmanın yazılması için gerekli temel teknikler; araştırma raporunun tamamlanması ele alınacaktır.

SOS 208 – EKONOMİ SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 4 (ZORUNLU): Bu dersin genel amacı iktisadi yapıların ve ekonomik zihniyetlerin sosyal ilişkiler ve sosyal yapılar üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Dersin konusu iktisadi düşüncenin doğuda ve batıda ortaya çıkışı ve gelişmesi ile eski Yunan, feodalizm ve sanayi toplumlarında iktisadi düşüncenin geçirdiği safhalar ve bu safhaları temsil eden akımlardır. Kapitalizmi doğuran sebepler ve sonuçlar. Sanayileşmenin toplumsal arka planı. Tüketim kültürü. Bunun yanında küreselleşme ve etkileri ile yoksulluk, kayıt dışı ekonomi, girişimcilik, vs. gibi güncel konular da ders

kapsamında ele alınmaktadır. İktisat sosyolojisinin konusu, sosyo-ekonomik davranışlar, ekonomik kalkınma ve sosyal değişme, Türkiye'nin ekonomik kalkınması ve jeopolitik değeri, kalkınma modelleri ve Türkiye, bilgi toplumu gibi sorunsalları da kapsamaktadır.

SOS 212 – MANTIK II (3T-0U) 3K / AKTS 4 (ZORUNLU): Bu derste, sembolik mantığın ne olduğu ve ne işe yaradığı anlatılacaktır. Sembolik mantığın kuralları ve işlemlerin nasıl yapıldığı öğretilacaktır.

SOS 214 – BİLİM TARİHİ VE FELSEFESİ (3T-0U) 3K / AKTS 4 (ZORUNLU): Bilimin amaçları ve özellikleri. Bilim felsefesinin amacı ve konusu. Derste, eski dönem uygarlıklarından başlayarak insanlığın düşünce biçiminin nasıl geliştiği, gündelik yaşamın bilgisinin bilimsel bilgi niteliğine nasıl dönüştüğü, farklı bilgi çeşitlerinin insan yaşamındaki yerinin ne olduğu işlenecektir: Eski uygarlıklar (Mezopotamya, Mısır, Antik Yunan, Çin ve Hint uygarlıkları); Ortaçağ Avrupa'sı; Ortaçağ İslam dünyası; Rönesans; 17.-18. yüzyıl Aydınlanma Çağı; Sanayi Devrimi; 19. ve 20. yüzyıllar. Bu tarihi kesitlerdeki bilimsel gelişmeler her dönemin ekonomik, siyasi ve sosyal olaylarıyla bağlantılı olarak görülecektir. Söz konusu tarihsel dönemlerde mantıksal düşünme, bilimsel yöntem ve gözlem, olgu, ölçme, nedensellik ve açıklama kavramlarının ne anlama geldikleri üzerinde durulacaktır. Dersin diğer bir konusu güncel bilgi ve toplum ilişkilerini içermektedir: bilgi ve bilimin tanımları; bilgi teorileri; günümüzde bilgi ve bilim anlayışları; bilimin sınıflaması; günümüz sosyolojisinde doğa bilimlerinden farklı olarak pozitivist olmayan alternatif yöntem arayışları; bilim insanının araştırmalarında nasıl bir ahlaka sahip olduğu konuları üzerinde durulacaktır. Derste bilimin amaçları eleştirel bir gözle değerlendirilecek, bilimsel açıklama, teori oluşturulması, model kullanımı, hipotezlerin doğrulanması ve bilimsel teorilerin statüleri gibi konular bilim tarihinden örnekler ışığında tartışılacaktır.

DDE 202 – DERS DIŞI ETKİNLİKLER II (0T-1U) 0K / AKTS 3 (ZORUNLU): Öğrencilerin üniversite içinde ve dışında, sosyal, bilimsel, kültürel ve sanatsal faaliyetlere katılarak, ders dışı toplumsal ve kültürel gelişmelerine ve onların araştırıcı ve yaratıcı niteliklere sahip bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlamayı amaçlar. Söz konusu faaliyetlere katılımlar, bir ders olarak değerlendirilir. Tamamen uygulamaya yöneliktir ve öğrenci inisiyatifi ön planda tutar.

ÜÇÜNCÜ YIL

V. YARIYIL GÜZ DÖNEMİ

SOS 305 – GELİŞİM PSİKOLOJİSİ (4T-0U) 4K / AKTS 4 (ZORUNLU): Derste, gelişimin temel kavramları ve ilkeleri, Gelişimi etkileyen faktörler. Gelişim dönemleri ve görevleri. Gelişim psikolojisinde yöntemler. Gelişim psikolojisinde kuramlar. Fiziksel ve duygusal gelişim. Kişilik gelişimi (psikoseksüel ve psikososyal gelişim). Benlik kuramı, bireysel psikoloji. Zihinsel gelişim ve ahlak gelişimi. Yetişkin psikoloji. Geç yetişkinlik. Yetişkinlikte orta ve ileri yıllar. Psikoloji kavramının temeli ve tarihi gelişimi, gelişim ilkeleri ve dönemleri, fiziksel gelişim, sosyal duygusal gelişim, bilişsel ve dilsel gelişim, öğrenme ve öğretme ile ilgili

temel kavramlar, öğrenme etkenleri, öğrenmenin biyolojik temeli, öğrenmede davranışsal yaklaşımlar, bilişsel öğrenme teorisi, işaret gestalt kuramı, sosyal öğrenme... konularına yer verilecektir.

SOS 311 – SİYASET FELSEFESİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (ZORUNLU): Ders, Siyaset Felsefesi ve Siyasi Düşünce, Hukuk ve Sosyal Kontrol, Devlet, Otorite ve İktidar, Siyasi İlkeler, Adalet, Eşitlik, Özgürlük, Haklar, Refah ve Refah Devleti, Kamu Yararı ve Demokrasi. Toplum kavramı, toplumsal ilişkilerin özelliği; toplumsal ilişkilerin kuruluşunda ilkeler sorunu; Toplum Felsefesi alanında yer alan belli başlı görüşleri; insan ve Toplum fenomenleri; Bir toplumsal ilişkinin kurulması, düzenlenmesi, işleminin ne demek olduğun (Evlilik, yönetim veya ekonomik ilişki örnekleri); Toplumsal ilişkiyi oluşturan uçlar (kişi-bireyler); Kişi ve Birey kavramları ve sorunları; Başkasının varlığı sorunu gibi konuları içermektedir.

SOS 313 – AHLAK FELSEFESİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (ZORUNLU): Ders, ahlâkın insan hayatındaki yeri ve önemi; ahlak kavramının felsefi analizi; ahlâkın din, hukuk, siyaset, iktisat gibi diğer disiplinler ile olan ilişkisi; ahlaki kavram, değer, ilke ve kuralların açıklanması. Ahlaki yaptırım, yükümlülük ve sorumluluğun tanımlanması, temellendirilmesi; ahlak felsefesinin genel felsefe içindeki yeri, ahlak teorilerinin değerlendirilmesi. İntihar, ötenazi, doku-organ bankaları ve cinsellik gibi sosyal ahlak konularının analizi gibi içeriklere sahiptir.

SOS 329 – ÇALIŞMA SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Dersin üzerinde durduğu başlıca konular: Çalışmanın tanımı, anlamı ve anlamsızlığı. Çalışmanın değişen anlamları. Ücretli emek. Bilimsel yönetim. Emek teorileri. Yabancılaşma ve vasıfsızlaşma. Toplumsal sınıflar ve çalışma ilişkileri. Toplumsal cinsiyet ve çalışma. Çalışmanın geleceği. Sanayi ve toplum ilişkilerinin sosyolojik boyutu. Sanayinin tarihi çerçevesi : endüstri toplumunun doğuşu, sanayileşme ve çalışma ilişkilerinin değişimi, Batı dünya egemenliği ve sanayi, 19. yüzyıldaki gelişmeler. 20. yüzyılda endüstri sosyolojisi kuramları : Taylorizm, insan ilişkileri okulu, Fordizm, Post-Fordizm, esneklik, post-kapitalist paradigmlar, sanayi ve sanayi sonrası toplumlara çatışmacı kuramların bakışı. Sanayi sonrası toplumlarda (postmodern toplum) teknolojik devrim, çalışma biçimleri, sanayi sonrası toplum kuramları, bilgi toplumu, ağ toplumu, internet, küreselleşme ve yeni toplumsal dönüşüm. Endüstri sosyolojisinin temel kavramları : sosyolojik olarak işgücü, profesyonel grup, insan kaynakları, örgüt, bürokrasi, teknokrasi, yönetim ve teknoloji kavramları. Türkiye'de sanayileşme ve endüstriyel çalışma hayatı.

SOS 331 SOSYOLOJİ OKUMALARI 1 (2T-1U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Sosyolojik Metin Okumaları dersi kapsamında sosyolojik düşüncenin ortaya çıkmasında öncü rol oynayan sosyologların temel düşünceleri ve çalışmaları üzerinde durularak öğrencilere temel okumalar yaptırılacaktır.

SOS 355 – AKADEMİK YAZIM TEKNİĞİ (2T-1U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Sosyoloji teorik olmasının yanı sıra uygulamalı da bir bilimdir. Öğrencilerin son yıllarında gerçekleştirdikleri mezuniyet çalışması ile teorik bilgisini toplumsal gerçekliklere uyarlayabilmesi sağlanmaktadır. Çalışmanın bilimsel bir dille yazıya dökülmesine katkıda bulunacak teknikleri öğretmeyi amaçlamaktadır: Kaynakça gösterimi, alıntı yapma, Bilimsel yazım kuralları. Kaynak tarama teknikleri ve kaynak belirtilmesi: kaynak araştırılması ve kaynakça oluşturulması.

SOS 363 KÜRESEL ÇAĞIN SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Ulusötesilik ve uluslararasılık, neoliberal ekonomi, göçler, küyerelleşme ve küreselleşme,

mobilité, tüketim, metalaşma, kültürlerarası çalışmalar gibi konularda teorik yetkinliği sağlamak ve bu doğrultuda sosyolojik analizler yapmak birincil amaçtır.

SOS 365 BİLGİ FELSEFESİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Bilgi kavramının çözümlenmesinde karşılaşılan felsefi problemlerin, insan bilgisinin kökeni, sınırları ve geçerliği açısından incelenmesi.

ÜSDSOS 395 – İNSAN VE KÜLTÜR (2T-0U) 2K / AKTS 3 (ÜNİVERSİTE SEÇMELİ): Tarihsel bir varlık olarak insanın tarihsel serüveni; insanın neliği tartışmaları; kültür kavramı ve kültür kuramları; kültürün içeriği ve süreçleri; kültürler arası ve kültürel ilişkiler; kültürel evrim ve devrimler; farklılaşma, sınıflaşma ve gruplaşmalar içerisinde insanın durumu; insan, toplum, kültür ilişkisi vb. dersin başlıca konuları arasındadır.

ÜSDSOS 397 – İLETİŞİM VE TOPLUM (2T-0U) 2K / AKTS 3 (ÜNİVERSİTE SEÇMELİ): Bu ders; Kültürel süreçler ve kültürel olguların hareketliliği ,Kültürel değişme ve kitle iletişimi,Kitle kültürü ,Popüler kültür ,Alt kültürler-karşıt kültür ,Kültürel değişme ve kültürel kimlik ,Kültürel değişme ve cinsiyet ,Uluslar arası iletişim ve kültürel değişme ,İnternet kültürü ,Yeni medya ve kültürel değişme ,İletişimin kültürel boyutları ile toplumsal yapıdaki yeri ve önemi,Küreselleşme ve kültür,Kültür ve yeni iletişim teknolojileri,Yeni iletişim teknolojilerinin toplumsal olaylara etkisi örnekler üzerinden ; konularını içermektedir.

VI. YARIYIL BAHAR DÖNEMİ

SOS 312 – ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ (4T-0U) 4K / AKTS 4 (ZORUNLU): Öğrenme ve davranış değişiklikleri. Öğrenmeyi etkileyen faktörler. Öğrenme psikolojisinin tarihsel temelleri. Öğrenme türleri; davranışçık ve bilişsel yaklaşımda öğrenme. Pavlov ve klasik şartlanma. Thorndike ve bağ teorisi. Guthric'nin öğrenme kuramı. Bandura ve sosyal öğrenme kuramı. Skinner ve operant şartlanma. Gestalt kuramı. Bilgiyi işleme kuramı. Öğretme-öğrenme modelleri. Öğretme stratejileri... dersin konuları arasındadır.

SOS 336 – SEMİNER ÇALIŞMASI (0T-4U) 4K / AKTS 5 (ZORUNLU): Bu ders, öğrencinin merak ettiği bir konu veya mezuniyet çalışması konusu ile ilgili eğitim öğretim sürecine katkı sağlayacak bir çalışmayı, bilimsel araştırma yöntemlerine uygun olacak şekilde hazırlayarak, grup önünde konuşabilme, anlatabilme, tartışabilme ve iletişim yeteneğini geliştirmeye dayanır. Dersin içeriğini araştırma sorusu geliştirme, kaynak tarama, araştırma yöntemi ve kuramsal çerçeve belirleme ve uygulama yapma; akademik araştırma yapmaya ve mezuniyet çalışmasına hazırlık oluşturur.

SOS 300 – TÜRK SOSYOLOGLARI (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Türk sosyolojisinin tarihsel gelişimi ve önemli araştırmacıları. Türk sosyologların geliştirmiş oldukları temel fikirleri analiz etmek, dersin konusunu oluşturmaktadır. Türkiye'de Sosyolojinin doğuşu ve gelişimi^[1] : Prens Sabahattin, İlm-i içtima ekolü, Ziya Gökalp, İçtimaiyat ekolü, Mehmet Ali Şevki, Meslek-i içtimai, Mehmet İzzet, Felsefi Sosyoloji. 1933 Reformu ve sosyal politika ekolü, Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, Sosyal yapı araştırmaları, 1940 kuşağı, Niyazi Berkes, Mümtaz Turhan, İbrahim Yaşa, Hilmi Ziya Ülgen, Sosyal değişme araştırmaları, İstanbul ve Ankara ekolleri, Mübeccel Belik Kıray, Kültür ve sosyo-kültürel yapı, Erol Güngör, Cemil Meriç, Nurettin Topçu, İdris Küçükömer, Şerif Mardin, Baykan Sezer, Nilüfer Göle.

SOS 302 – OSMANLI-TÜRK MODERNLEŞMESİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Batılılaşma, çağdaşlaşma ve modernleşme; tanım ve kapsamaları, Osmanlı imparatorluğunun batılılaşma sürecinde dört dönüm noktası: Islahat, Meşrutiyet, Tanzimat ve Cumhuriyet. Modernleşme sürecinde ortaya çıkan sosyal problemler. Batılılaşma süreci ve kimlik bunalımı. Sosyo-kültürel değişim ve modernleşme. Osmanlı dönemi modernleşmesi. Tanzimat dönemi. Tanzimat sonrası dönem. Cumhuriyet dönemi modernleşmesi. Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar olan modernleşme çabaları. Ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel düşünsel ve hukuksal alanlarda modernleşme hareketleri. Osmanlı'nın son döneminde toplum yapısı ve ekonomik durum ; 20. yüzyıl Türkiye'sinin sosyo-ekonomik yapısı ve Osmanlı'dan Cumhuriyet'e ülkenin toplumsal yapının geçirdiği değişimin çözümlemesi dersin konusunu oluşturmaktadır. Osmanlı'nın son döneminde sosyo-ekonomik yapıyla ilgili görüşler. (Yusuf Akçura, Sait Halim Paşa, Ziya Gökalp ve Prens Sabahattin'in toplumsal yapıyla ilgili görüşleri). Osmanlı devletinden Türk ulus-devletine geçilmesi ve milletleşmenin inşa süreci. Cumhuriyet reform ve politikaları ve sosyo-ekonomik değişim. Devlet ve toplum arasındaki ilişkiler. Seçkincilik ve seçkinciliğin Osmanlıdaki kökenleri. Modernleşme ve ulusal kimlik ilişkisi. Sanayileşme, şehirleşme, iç göç ve gecekondu olgusu. Günümüz Türkiye'sini oluşturan temel sosyo-kültürel dinamikler : etnik ve geleneksel sosyal yapılar, etnik milliyetçilik ve terör, dini akımlar ve çeşitli alt kimliklerin sosyal kimlik ve sorunları. Demokrasi ve sivil toplumun gelişmesi. 1990'lardan sonra Türkiye'de modernleşmenin doğrultusunda aile yapısı ve toplumsal cinsiyet.

SOS 304 – GÜNDELİK HAYAT SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Dersin amacı, gündelik yaşam çalışmalarındaki belli başlıklar ve tartışmalar üzerinden sosyolojik düşünceye giriş yapmaktır. Ders, gündelik yaşam deneyimleri tartışmaları üzerinden öğrencileri sosyolojik düşünce ile tanıştırmak üzere planlanmıştır. Birey ve toplum ilişkisi vurgusuyla, “sosyolojik tahayyül” konusunda farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda toplum, birey, kimlikler, iktidar, kentsel/kamusal mekan, yakın ilişki, ev, yemek kültürü, tüketim, iş, boş zaman, mizah ve gündelik hayattaki eşitsizlikler gibi sosyolojik başlıklar, biyografi ve toplumsal tarih arasındaki ilişkiyi ortaya koymak üzere tartışılacaktır.

SOS 306 – SİYASET SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Siyaset ve Sosyoloji. Siyaset felsefesi, Siyaset bilimi ve Siyaset Sosyolojisi alanındaki farklılıklar. Siyasal sistemler. Siyasal sistem olarak demokrasi. Demokrasi ve toplum. Siyasal Kültür tartışmaları. Marx ve Tocqueville. Weber ve Michels. Seçimler, Siyasetin aktörleri ve oy verme davranışı. Siyasal hareketler. Ekonomik gelişme ve demokrasi. Sosyal çatışma, meşrutiyet ve demokrasi. Siyaset biliminin temel kavramları hakkında bilgilendirmeyi amaçlamaktadır. Ders, içlerinde iktidar, meşrutiyet, otorite, sözleşme ve seçme edimi/hakkı olmak üzere siyaset biliminin temel kavramlarını açıklama amacı etrafında şekillenmiştir. Bu kavramlar üzerinden modern ulus-devletin gelişimi, devlet ve vatandaş arasındaki ilişki, demokratik ve demokratik olmayan sistemler ve anayasal düzen konuları da ele alınacaktır.

SOS 308 – GÜNCEL TOPLUM VE EKONOMİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Ders, Güncel Temalar ve Sorunları kapsar. Siyasal katılım, resmi ideoloji, kimlikler. Küreselleşme ve ulus-devlet. Gençlik ve kadın sorunları. Demokrasi ve sivil toplum. Yeni etnik kimlikler. İşsizlik. Açlık. Gençliğin durumu. Yaşlılık. Yoksulluk. Toplumsal eğilimler. gibi güncel ulusal ve küresel sorunlar karşısında sosyolojinin ve sosyologların konumu. Sosyolojinin Kuramsal ve Uygulama Sorunları; Türkiye'de Sosyal Bilim Araştırmalarının Geleceği.

SOS 310 – TABAKALAŞMA VE TOPLUMSAL EŞİTSİZLİK SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Bu ders, toplumsal tabakalaşmanın temel klasik ve modern açıklamalarını tanıtarak sosyal, ekonomik ve politik eşitsizliklerin nedenini sınıf, toplumsal cinsiyet ve ırk/etnisite kavramları üzerinden tartışır. Toplumlardaki farklı eşitsizlik formlarını göz önünde bulundurarak toplumsal tabakalaşmanın hem teorik hem de ampirik tartışmalarına giriş yapmaktadır. Tabakalaşma sınıf, toplumsal cinsiyet, ırk/etnisite, iktidar, elitler, yoksulluk, meşrulaştırma ve toplumsal hareketlilik gibi kavramların vurgulanması üzerinden tartışılmaktadır. Kavramlar, eşitsizliğin tarihi ve sonuçları, toplumsal tabakalaşma teorileri, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, alt sınıf, üst sınıf ve orta sınıf kavramları, yoksulluk ve alt sınıf, ırk ve etnisite, toplumsal hareketlilik vb. dersin başlıca konularıdır.

SOS 320 – SÖYLEM ANALİZİ (1T-2U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Derste, Söylem Nedir? İletinin boyutları (Onu dile getiren (kim söylüyor?) – Otoritesi (neye dayanarak?) – Dinleyici (kime söylüyor?) – Amacı (söyleyenler söyledikleri ile neyi başarmak istiyor?) nelerdir? Söylem Analizi Nedir? Söylem Analizi'nin Genel Özellikleri nelerdir? Amacı nedir? Söylem analizinin konuları nelerdir? Alt metin nedir? Söylem Analizinin Temel İlkeleri nelerdir? Söylem Analizinde Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar nelerdir? Cevabı aranan araştırma soruları nasıl belirlenir? Veriler nasıl toplanır? Araştırma Verilerinin Analizi nasıl yapılır? Raporlama nasıl gerçekleştirilir? Bulgular nasıl yorumlanır? Türkiye'de ve dünyada bu tür çalışmaların aldığı boyut nedir? Gibi konular üzerinde durulacaktır.

SOS 332 SOSYOLOJİ OKUMALARI II (2T-1U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Bu ders kapsamında Eleştirel Teorinin ve Postmodern düşüncenin ortaya çıkması, gelişmesi, değişen tema ve eğilimleri başlıca temel metinler üzerinden anlaşılmasına ve tartışılmaya çalışılacaktır.

ÜSDSOS 394 – GÜNCEL TOPLUM VE SİYASET (2T-0U) 2K / AKTS 3 (ÜNİVERSİTE SEÇMELİ): Dersin içeriğini oluşturan başlıca konular: Siyaset - Sosyoloji ilişkisi. Siyasal Değişim ve Sosyal Politika. Devlet - Sivil Toplum İlişkisi. Siyasal Toplum.

ÜSDSOS 396 – KENT VE TOPLUM (2T-0U) 2K / AKTS 3 (ÜNİVERSİTE SEÇMELİ): Kentlerin ve kent yaşantısının sosyolojik nitelikleri. Endüstri öncesi kent ve endüstri kenti, postmodern metropolis, metropoliten alan, megalopolis. Avrupa ve Amerikan sosyolojilerinde kentleşme ve kent ekolojisi kuramları. Türkiye'de iç göç, gecekondu ve konut sorunları, kentleşme, kentsel politikalar ve kentsel dönüşüm veya yenileşme gibi konuları içermektedir.

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. YARIYIL GÜZ DÖNEMİ

SOS 497 - MEZUNİYET ÇALIŞMASI (0T-4U) 4K / AKTS 10 (ZORUNLU): Bu dersin amacı, öğrencilere ilgilendikleri özel bir konu üzerine yoğun ve şahsi araştırma yapmak ve yürütülen araştırma ve çalışmalar doğrultusunda tez uzunluğunda bir makale üretme olanağı sağlamaktır. Çalışma bağımsız olarak yapılır ve bölüm üyesi bir öğretim üyesi rehberliğinde sürdürülür. Mezuniyet çalışmasında başarılı olmak Sosyolog unvanını alabilmek için şarttır. Bu ders çerçevesinde gerçekleştirilecek etkinlik ve işlemler : somut bir konuda veya sorunsalda araştırma projesi hazırlama ; seçilen konuda literatürün güncellenmesi ; geliştirilen araştırma projesini alanda ampirik olarak uygulama ve gerekli verilerin toplanması.

SOS 401 - ÇAĞDAŞ SOSYOLOJİ KURAMLARI (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Sosyolojinin klasik kuramları olan yapısalcı işlevselci, çatışmacı ve sembolik etkileşimci paradigmalardan sonra gelen, yenilikçi bir ruhla yada bu paradigmalardan bazılarını karşı olarak genellikle anti-pozitivist bir anlayışla gelişmeye başlayan, 20. yüzyılın sonunda ortaya çıkan çağdaş sosyoloji kuramları dersin konusunu oluşturmaktadır. Derste örneğin, sosyal alış-veriş teorisi, rasyonel seçim teorisi, oyun teorisi, yapısalcılık ötesi teori, fenomenolojik teori, bağımlılık teorisi, dünya sistem teorisi, postmodern teori, simülasyon teorisi ve feminist teori ele alınmaktadır.

SOS 405 – TOPLUMSAL CİNSİYET SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Biyolojik cinsiyet ve toplumsal cinsiyet kavramlarının tanımlaması ve sosyolojik analizi. Toplumsal cinsiyet ilişkilerinin yapısı: toplumsal cinsiyet ve temel sosyal kurumlar (aile, devlet, ekonomi, eğitim, hukuk, din, siyaset) ; toplumsal cinsiyet ve sosyal kimlik. Sosyal yaşamda toplumsal cinsiyet ilişkilerini belirleyen ve değiştiren etkenler (örn. kentleşme, sanayileşme, eğitim, dünyevileşme). Erkeklik sorununun toplumsal cinsiyet sorunundaki yeri. Bilimsel sosyolojide beden ve cinsiyetin işlenişi. Toplumsal cinsiyet teorisinin tarihsel kökenleri. Feminist akımlar ve kuramlar. Feminizmin gelişimi ve tarihi. Avrupa tarihinin feminizmin ortaya çıkışına etkileri. Toplumsal cinsiyet ilişkilerine ve eşitsizliklerine yönelik olarak feminist kuramın geliştirdiği temel kavramlar, feminist eleştirinin toplum, siyaset ve kültür kuramlarıyla ilişkileri. Batı dışındaki toplumlarda feminizmin gelişimi ve yerel feminizmler. Türkiye'deki toplumsal cinsiyet tartışmaları. Feminizmin Türkiye'deki gelişimi. Türkiye'de kadınların durumuna ve cinsiyet eşit(siz)liğine sayılarla bakış, sektörlere ve sorun alanlarına göre kadınların durumu. Türkiye'de kadınlar ve cinsiyet eşitliği için kamu politikaları. Türkiye'de kadın örgütleri ve kadın projeleri.

SOS 407 – EKOLOJİ VE ÇEVRE SORUNLARI (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Bu dersin başlıca konuları: Çevre ve Ekoloji Tanımları, Doğal Dengenin Bozulması, Ekolojik Dengenin Bozulması, Ekolojik Dengenin Bozulmasına Etki Eden Faktörler (Kent Ekolojisi, Nüfus Artışı,..), Çevre Kirliliği ve Sınıflandırılması, Hava Kirleticileri ve Hava Kirliliği, Hava kirleticilerinin Ozon Tabakası Üzerine Etkisi ve Sera Etkisi, Su Kirleticileri ve Su Kirliliği, Atıksu Tayininde Önemli Parametreler, Toprak Kirliliği, Gürültü Kirliliği ve Önlenmesi, Diğer Kirlitici Türlerinin Çevreye Etkisi, Sanayileşme ve Ekolojik İlişkiler, Diğer Kirlilik Çeşitleri ve ÇED Raporları.

SOS 409 – GÖÇ VE KİMLİK SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Ulusal ve uluslararası boyutlarda seyreden bireysel, grupsal ve kitlevi göç olaylarının sebeplerinin zamansal ve mekansal örüntülerinin, göçün, göçe katılan, göç veren ve alan, grup ve toplumların yapıları, aralarındaki siyasal, kültürel ve ekonomik ilişkileri göçün belirleyicileri, makro-mikro yaklaşımlar, küreselleşme, göç ve yarattığı çelişkiler-sorunlar, yoksulluk ve yarattığı çelişkiler-sorunlar üzerine odaklanılmaktadır.

SOS 411 – YURTTAŞLIK KURAMLARI (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Yurttaşlık nedir ve neden önemlidir? Bu ders özellikle yurttaşlık kavramına ve onun demokratik politika içerisindeki konumuna odaklanır. Dersin içeriğini, liberal ve cumhuriyetçi yurttaşlık anlayışlarının Rousseau, Kant ve Hegel'in perspektiflerinde nasıl ortaya koyulduğu; Hannah Arendt, Jürgen Habermas, John Rawls, T. H. Marshall, Charles Taylor, Will Kymlicka, Seyla Benhabib ve Nancy Fraser gibi çağdaş politika felsefesinde önde gelen yurttaşlık, demokrasi ve çokkültürcülük teorisyenlerin modern toplumdaki yurttaşlık ve demokratik politika temaları oluşturur. Özel ve kamusal arasında niçin ve nasıl bir ayırım yapmalıyız? Politik eylemin anlamı nedir? Özgürlük ve yurttaşlık arasında nasıl bir ilişki vardır? İnsanlık haysiyeti nedir?

Evrensel insan hakları ile kültürel otantiklik arasında bir gerilim var mıdır? Modern toplumlarda saygısızlığın temel formları nelerdir? Çokkültürcülük, demokratik politika için yaşamsal mıdır? Çokkültürlü toplumlarda yurttaşlığı nasıl yeniden ele alabiliriz? Tanınmanın yeniden dağıtım/bölüşüm ve adalet gibi iki ayrı kavramla bir ilişkisi var mıdır? Eğer varsa, bu ilişki nasıldır?

SOS 413 – TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI (3T-0U) 3K / AKTS 5: Bu dersin içeriği, Temel kavramlar, teknolojinin olumlu ve olumsuz yönleri, bağımlılık; internet, oyun, akıllı telefon ve sosyal ağ bağımlılığı, sanal zorbalık nedir, türleri, yaygınlığı, araştırmalar, öğrencilere ailelere ve öğretmenlere yönelik farkındalık ve baş etme stratejilerinden oluşmaktadır.

SOS 415 - DİN SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Dine sosyolojik yaklaşımlar dersin konusudur (din kavramı ve sosyolojik tanımı ; dinin sosyal işlevi ve tarihsel misyonu). Din sosyolojisinin kurucuları (Durkheim, Weber, Trölsch). Din sosyolojisinin temel teorik tartışmaları (dini kurum, dini inanç, dini gelenek, dini kimlik ve dini davranışın sosyolojik tanımlamaları ; din ve sosyal bütünleşme/farklılaşma/değişme ; din ve sosyal tabakalaşma ; dini gruplar ve dini sosyal hareketler ; din ve kültür ilişkileri ; din ve siyaset ilişkileri ; sosyal hayatın ve dinin birbirleri üzerine etkileri ; dünyevileşme). Derste Batı dünyasından ve Türkiye'den somut örnek ve bilimsel çalışmalar kullanılacaktır.

SOS 417 – DEĞERLER SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Bu ders, sosyoloji ile ilgili bilimlerin toplum ve bireyde değer konusuyla ilişkisini gözden geçirerek değerlerin toplumun inşasına katkılarının anlaşılmasına katkıda bulunur. Ders içeriğini; kavramsal olarak değer, değer oluşumu, değerlerin kaynağı, değer/değerler olgusuna yaklaşım, bireyde değerlerin yerleşimi, değerlerin anlamlandırılma süreci, norm-değer ilişkisi, kültür-değer ilişkisi, siyaset-değer ilişkisi, etniklik-değer ilişkisi, ahlak-değer ilişkisi, değer aktarımları, değer farklılıkları, değerlerin evrenselliği, modernizm ve değişen değerler oluşturmaktadır.

SOS 421 – ELEŞTİRİ KURAMLARI (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Eleştirinin Doğuşu ve Gelişimi, Sosyolojik Eleştiri, Yazınsal Göstergibilim ve Eleştiri, Metinlerarasılık, Sözbilim ve Edebiyat İncelemeleri, Bilimsel Eleştiri-İzlenimci Eleştiri vb. dersin başlıca konularını oluşturmaktadır.

VIII. YARIYIL BAHAR DÖNEMİ

SOS 404 – AİLE VE KİŞİLER HUKUKU (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Aile Hukukuna ilişkin Nişanlanma, Evlenme, Boşanma, Ayrılık, Mal Rejimi, Nafaka, Tazminat, Evlat Edinme, Soy Bağı, Velayet, Vesayet, Evlenme Ehliyeti, Hısımlık, Gaiplik, Mutlak ve Nisbi Butlan, Yetkili Mahkeme, Mal Rejimi, Mal Ayrılığı gibi kavramlar ile Kişilikler hukukuna ilişkin Hak ve Fiil Ehliyeti, Erginlik, Ad/Soyad Tashihi, Yaş Tashihi, İkametgah, Gaiplik, Gerçek Kişilik, Tüzel Kişilik, Dernek ve Vakıflar, Doğum, Ölüm, Kaza, Rüşt, Hısımlık gibi kavramlar ve bu kavramların toplumsal ve kültürel görünümü ile yasal görünümü arasındaki ilişkiler, farklılıklar (ulusal-küresel) incelenecektir.

SOS 406 - KÜLTÜR SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Sosyolojik yaklaşımlar tarafından üretilen kültüre dair kavramlar (kültürel bütünleşme, millî kültür,

küresel kültür, medeniyet, kültürel yayılma, kültürel asimilasyon, kültürel değişme, kültürler arası etkileşim, çokkültürlülük, alt kültür, karşı kültür, akültürasyon, amalgamasyon, kültürel görecelik, kültür taassubu, etnik grup, sosyolojik imgelem) ve kuramlar. Kültür ve toplum arasındaki ilişkisi (kültür ve tarih, din, dil, sosyal kimlik). Kültür ve diğer sosyal kurumlar arasındaki ilişkiler. Kültür ve sosyal değişme : genekselleşen ve modern toplumlarda kültür. Evrensel ve yerel kültürler. Kitle kültürü, kültürel tüketim ve kültür endüstrisi. Türkiye toplumunda kültürel değişmeler. Küreselleşme ve kültür. Kültürel emperyalizm ve yabancılaşma. Sıralanan konular dersin içeriğini oluşturmaktadır. Bu derste ayrıca değerlerin sosyal nitelikleri, değer sınıflandırmaları ve değerlerin toplumsal yaşam üzerindeki etkileri sosyolojik bir bakış açısı içinde ele alınmaktadır.

SOS 408 – TURİZM SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Dersin içeriğini, sosyolojinin temel özellikleri, sosyolojide kullanılan yöntemlerin turizm sektörü yönünden incelenmesi ile turizmin sosyo-kültürel etkilerinin araştırılması oluşturmaktadır. Dersin ana konuları şunlardır: Sosyolojinin turizm olayına bakışı. Turizmin topluma etkilerini belirleyen temel faktörler: turizm çeşitleri, turist tipleri, turistik alanın taşıma kapasitesi, turistik alanın özellikleri, turistik alanın imajı. Turizmin ekonomik etkileri. Turizmin fiziksel (çevresel) etkileri. Turizmin sosyo-kültürel etkileri. Toplumsal etmenlerin turizm üzerindeki etkisi. Turist topluluğu (turistik ortam, turistik deneyim). Turistler arasındaki etkileşim. Turist-yerel halk ilişkileri ve etkileşimi (ilişki ortamı, ilişki tipleri, ilişkileri etkileyen etmenler, ilişkilerin gelişme evreleri, bütünleşme). Turist-görevli ilişkileri (ilişki ortamı, ilişki özellikleri, ilişki biçimleri, ilişkileri etkileyen etmenler, verimlilik ve etkinlik, görevlilerin eğitimi). Turizmde sürdürülebilir yaklaşım ve turizm etiği.

SOS 410 – NİTEL ARAŞTIRMA UYGULAMASI (0T-3U) 3K / AKTS 5: Nitel araştırmalarda analize yeniden bakış, bilgisayar destekli nitel veri analizi, nitel araştırmaların değerlendirilmesi, görüşme geri bildirim, nitel araştırmaları değerlendirme ölçütlerinin belirlenmesi, yayımlanmış bir nitel araştırmanın eleştirel analizi.

SOS 414 – KENTSEL MEKAN VE TOPLUMSAL CİNSİYET (3T-0U) 3/ AKTS 5 (SEÇMELİ): Bu dersin içeriğini, kent, kentsel alan, kamu ve özel alanlarda güvenlik teorileri, suç, suç algısı, mağduriyet konuları, kentsel alandaki güvenlik politikaların toplumsal cinsiyet açısından yönetsel/ kavramsal ve yerel/uluslararası örneklerle gözden geçirilmesi, kentsel alandaki güvenlik politika ve uygulamalarının feminist teori açısından gözden geçirilerek, bu alanın belli başlı kavram ve konuları çeşitli ülke örnekleriyle ortaya konulması oluşturur. Bireylerin toplumsal cinsiyet anlayışlarının ve bunun güç dengeleriyle ilişkisinin nasıl oluştuğunu, belli bağlamlarda erkek ya da kadın olmanın ne demek olduğunu inceler. Feminist düşüncenin toplumsal cinsiyet kuramına evrilmesini anlatan bir kronoloji sunar.

SOS 418 - TÜRKİYE'DE DİN, TOPLUM VE SİYASET (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ):

Bu ders, Cumhuriyet Türkiye'sinde siyaset ve din arasındaki etkileşimi ve ilişkileri analiz eder. Ders, incelenecek konuların değişim ve süreklilik unsurlarını ortaya koyar. Osmanlı'nın son döneminde devlet ve İslam arasındaki ilişkilerin entelektüel ve siyasi mirasını tartışır. Din adamları, tarikatlar ve entelektüeller üzerinde yeni fikirlerin etkisi (milliyetçilik, anayasacılık, özgürlük, sekülerizm, bilim); dinin Milli Mücadele'deki rolü ve CHP'nin, zaman içinde değişen dine yönelik politikaları (halifeliğin kaldırılması ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kurulması, din eğitimi, çok partili hayata geçiş aşamasında laiklik politikalarının tadil ve tashihe tabi tutulması); Cumhuriyet ideolojisinin halk nezdinde dini nasıl kontrol etmeye ve şekillendirmeye çalıştığı ve buradan kendisi için bir meşruiyet imkânı çıkarma çabaları; tek

parti iktidarı (1925-1946), çok partili sistem (1946-1960), askeri darbe dönemleri (1960, 1971, 1980), Özal dönemi ve sonrasında (1983'den günümüze) dinî tarikatlar, İslamcı entelektüeller ve çeşitli dini toplulukların dönüşümlerin ve sisteme katılma arzuları ders konuları arasındadır.

SOS 420 – YENİ DİNİ HAREKETLER (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Toplumsal hareket kavramı, dini hareket ve dini grup kavramları, Batı'daki yeni dini hareketler, Hıristiyan menşeli yeni dini hareketler (Yehova Şahitleri), Uzak-Doğu menşeli yeni dini hareketler (Hare-Krishna), ABD'de Hıristiyan Fundamentalist hareket, İslam dünyasında ortaya çıkan dini hareketler, Mısır örneğinde dini hareketler, Türkiye'de dini hareketler, dini hareketlerin geleceği vb. bu dersin içeriğini oluşturur.

SOS 422 – SAĞLIK SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Sağlık Sosyolojisi dersi kapsamında bir bilim dalı olarak bu disiplinin doğuşu, gelişimi; sağlık, hastalık, sağlık-hastalık sistemi, hizmetlerin sunumu ve kullanımını, sağlık-hastalık olgusunu etkileyen biyolojik, psikolojik, toplumsal faktörler ve alternatif tıp arayışlarının toplumsal nedenleri gibi konulara yer verilecektir.

SOS 424 – MODERN TOPLUM VE ŞİDDET (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Sosyolojik Açıdan Şiddet, Kitleler Psikolojisi ve Şiddet, Medya ve Şiddetin Yeniden Üretimi Sorunu, Michel Foucault: İktidar ve Şiddet İlişkileri vb. dersin başlıca konularıdır.

SOS 426 - KENT SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Ders, temel kavramlar ve kentlerin tarihi : kent ve kentleşme nedir ? Kentlerin ve kent yaşantısının sosyolojik nitelikleri. Endüstri öncesi kent ve endüstri kenti, postmodern metropolis, metropoliten alan, megalopolis. Avrupa ve Amerikan sosyolojilerinde kentleşme ve kent ekolojisi kuramları. Türkiye'de iç göç, gecekondu ve konut sorunları, kentleşme, kentsel politikalar ve kentsel dönüşüm veya yenileşme gibi konuları içermektedir.

SOS 428 – SÖZLÜ TARİH (2T-1U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Derste, Söylem Nedir? İletinin boyutları (Onu dile getiren (kim söylüyor?) – Otoritesi (neye dayanarak?) – Dinleyici (kime söylüyor?) – Amacı (söyleyenler söyledikleri ile neyi başarmak istiyor?) nelerdir? Söylem Analizi Nedir? Söylem Analizi'nin Genel Özellikleri nelerdir? Amacı nedir? Söylem analizinin konuları nelerdir? Alt metin nedir? Söylem Analizinin Temel İlkeleri nelerdir? Söylem Analizinde Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar nelerdir? Cevabı aranan araştırma soruları nasıl belirlenir? Veriler nasıl toplanır? Araştırma Verilerinin Analizi nasıl yapılır? Raporlama nasıl gerçekleştirilir? Bulgular nasıl yorumlanır? Türkiye'de ve dünyada bu tür çalışmaların aldığı boyut nedir? Gibi konular üzerinde durulacaktır.

SOS 430 – İNSAN HAKLARI (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Bu derste öğrencilere; insan, İnsan hakları evrensel bildirisi, Avrupa insan hakları sözleşmesi, insan hakları ve demokrasinin felsefi temelleri, toplum sözleşmesi, toplu yaşam, insan hakları ve demokrasi ilkesinin davranışa dönüştürülmesi süreci, ilköğretim sisteminde girdi, süreç ve çıktı boyutlarında insan hakları ve demokrasi için gerekli davranış biçimleri hakkında bilgi verilmesi amaçlanmaktadır.

SOS 440 – EĞİTİM SOSYOLOJİSİ (3T-0U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Eğitimin ve Eğitim sosyolojisinin tanımı. Eğitim sosyolojisinin tarihi ve yöntemleri. Bir kurum olarak eğitim (eğitimin açık ve gizli sosyal işlevleri); diğer sosyal kurumlar ve eğitim. Sosyal değişim, modernleşme, ekonomik kalkınma ve eğitim. Aile, kültür ve eğitim. Siyaset, sosyal

tabakalaşma, sosyal hareketlilik ve eğitim. Öğrenmeyi ve okulda başarıyı etkileyen sosyal faktörler (motivasyon, bireysel ve ailesel faktörler, grup dinamiği, müfredat uygunluğu, sınıf içi öğretim süreci, öğrenci-öğretmen ilişkisi). Dünyada okul ve eğitim sisteminin oluşması ve günümüze kadar gelişmesi. Osmanlı döneminden beri eğitim tarihimiz: Tanzimat öncesi; Tanzimat dönemi; Cumhuriyet dönemi ve 1980 sonrası eğitim sistemimiz. Türk eğitim sisteminin güncel sorunları.

SOS 458 – GÖNÜLLÜLÜK ÇALIŞMALARI (1T-2U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ): Dersin kapsamında Yönetim ve Organizasyon Kavramları, Gönüllülük Kavramı ve Gönüllü Yönetimi, Temel Gönüllülük, Kamu Kurumları ile Yerel Yönetimler ve Sivil Toplum Kuruluşlarında Gönüllü Çalışmalara Katılım, Toplumda Risk Grupları ve Gönüllülük, Göçmenler ve Gönüllülük konuları yer almaktadır

SOS 460 – İSTATİSTİKSEL OKURYAZARLIK (2T-1U) 3K / AKTS 5 (SEÇMELİ) : Ders, istatistiksel verilerin doğru anlaşılması, doğru yorumlanması ve doğru değerlendirilmesi yetisi geliştirmeye ve asıl kaynaktan elde edilen verilerin kaybolmasını önlemeye ilgilidir. Ayrıca ihtiyaç duyulan bilgilerin karmaşık haldeki verilerine ulaşma ve filtrelemeye de ilgilidir. Hayatın her alanında karşılaşılan istatistiksel verilerin sunduğu özet ve ortalama bilgilerin ardındaki gerçek bilgiye ulaşmanın yolları; raporlar, göstergeler, örnek veriler, vb. gibi kavramlar ve bunlar arasındaki farklılıklar; tablo, grafik, çizelge okuma dersin başlıca konularıdır.

SOS 496 - ORTAK EĞİTİM PROGRAMI (0T-40U) 18K / AKTS 30 (SEÇMELİ): Ortak Eğitim Programı üniversitedeki eğitim ile iş yaşamını birleştiren ve bu sayede iş deneyimi çok daha gelişmiş olan bireyler yetiştirmeyi hedefleyen bir eğitim modelidir. Ortak Eğitim modelinin amacı, iş dünyası ve eğitim hayatını entegre etmektir. Bu sayede üniversitede verilen kuramsal bilgiyi iş dünyasındaki uygulama ile birleştirerek hem kuramsal temele hem de uygulamaya hâkim mezunlar yetiştirmektedir.